

Sygn. akt **IC 1010/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Tadeusz Bulanda

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Skolimowska

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **Banku (...) S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **B. P. (1)**

o zapłatę

utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 31 sierpnia 2016 r. (I Nc 265/16).

Sygn. akt: IC 1010/16

UZASADNIENIE

Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w pozwie z dnia 19 sierpnia 2016 roku skierowanym przeciwko B. P. (1) wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym, że pozwana ma zapłacić powodowi następujące kwoty:

- 1) kwotę 111 629,79 zł z tytułu niespłaconej pożyczki wraz z odsetkami umownymi ustalonymi w regulaminie dla pożyczki gotówkowej w wysokości 10% rocznie za okres od dnia 9 listopada 2015 roku do dnia zapłaty, jednak nie więcej niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych;
- 2) kwotę 5 311,18 zł tytułem odsetek umownych za faktyczne opóźnienia w spłacie rat kredytu liczonych zgodnie z warunkami regulaminu dla pożyczki gotówkowej w wysokości 10% liczonych łącznie za okres od dnia 24 września 2013 roku do dnia 8 listopada 2015 roku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych do dnia faktycznej zapłaty;
- 3) kwotę 80 zł tytułem opłat manipulacyjnych za czynności windykacyjne związanych z opóźnieniem w spłacie pożyczki oraz opłat manipulacyjnych za obsługę pożyczki naliczonych zgodnie z warunkami regulaminu pożyczki gotówkowej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi dziennie od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych do dnia faktycznej zapłaty.

Ponadto strona powodowa wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych oraz uiszczonej przez wierzyciela opłaty sądowej 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa. Uzasadniając swoje żądanie Bank podał, że pozwana nie uregulowała zadłużenia w sposób i w terminach przewidzianych w łączącej ją z powodem umowie pożyczki gotówkowej zawartej w dniu 24 września 2013 roku. W wyniku tego Bank wypowiedział pozwaną umowę i wezwał ją do zapłaty kwoty w sumie 117 020,97 zł oraz należnych od tej kwoty odsetek. Pomimo upływu terminu wskazanego w wezwaniu pozwana nie dokonała żadnej wpłaty. Wysokość roszczenia została stwierdzona wyciągiem z ksiąg bankowych (pozew – k. 4-5 v).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 31 sierpnia 2016 roku (sygn. akt I Nc 265/16) Sąd uwzględnił żądanie pozwu, a ponadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 6880 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (nakaz zapłaty – k. 28).

B. P. (1) wniosła zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 31 sierpnia 2016 roku, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa, a także zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem zwrotu uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwana podniosła zarzuty: nieudowodnienia istnienia, wysokości oraz wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem, brak wykazania wysokości odsetek naliczonych przez powoda, nieważność umowy kredytu, zamieszczenie w umowie niedozwolonych klauzul umownych oraz brak wykazania przekazania przez bank pozwanej środków pieniężnych (zarzuty – k. 38-51).

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 września 2013 roku Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (dalej: Bank) reprezentowany przez Ł. C. oraz B. P. (2) (obecnie B. P. (1)) zawarli umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 120 000 zł. W umowie pożyczki strony ustaliły, że:

- 1) pożyczkobiorca poniesie opłatę przygotowawczą w kwocie 1200 zł, opłatę za ubezpieczenie „(...)” w kwocie 35 280 zł (ubezpieczenie jest dobrowolne i nie warunkuje udzielenia pożyczki), co łącznie z kwotą pożyczki udostępnioną pożyczkobiorcy wyniosło całkowitą kwotę pożyczki w wysokości 156 480 zł (§ 2 ust. 3, 8 i 15 umowy);
- 2) pożyczkobiorca poniesie także całkowity koszt pożyczki obejmujący wszystkie sumę wszystkich opłat w kwocie 119 500 zł, wobec czego całkowita kwota do zapłaty wyniosła 239 600,56 zł (§ 2 ust. 4 i 5 umowy);
- 3) oprocentowanie nominalne w skali roku liczone od całkowitej kwoty pożyczki wyniesie 12,99% (§ 2 ust. 6 umowy);
- 4) łączna kwota miesięcznej raty wynosi 2853 zł (w tym opłata operacyjna 20 zł), spłaty kolejnych rat są wymagane 11 dnia każdego miesiąca, ilość rat miesięcznych wynosi 84, terminem spłaty pierwszej raty jest dzień 11 października 2013 roku, a terminem spłaty ostatniej raty jest dzień 11 września 2020 roku (§ 2 ust. 9-11, 13 umowy);
- 5) z tytułu zaległości w spłacie pożyczki, Bankowi należą się: odsetki umowne do dnia spłaty zadłużenia wyliczone w oparciu o oprocentowanie wskazane w § 2 ust. 6 umowy (Bank nie pobiera dodatkowego oprocentowania od zadłużenia przeterminowanego), opłaty za czynności windykacyjne – opłata za monit telefoniczny 35 zł oraz opłata za monit listowny 25 zł (§ 3 ust. 14 umowy);
- 6) w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków udzielenia pożyczki albo w razie utraty przez pożyczkobiorcę zdolności kredytowej Bank może wypowiedzieć umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia (§ 3 ust. 26 umowy);
- 7) jeżeli pożyczkobiorca nie spłaci swoich zobowiązań wobec Banku w terminie wskazanym w wypowiedzeniu, cała kwota pożyczki powiększona o należne odsetki i opłaty staje się wymagalna (§ 3 ust. 27 umowy);
- 8) Bank jest uprawniony do podwyższenia oprocentowania określonego w umowie pożyczki gotówkowej, w ciągu 6 miesięcy od zmiany trzech wskazanych w umowie wskaźników ekonomicznych (§ 3 ust. 1 umowy);
- 9) Bank jest uprawniony do zmiany opłat wskazanych w umowie lub tabeli opłat albo wprowadzenia nowych opłat lub prowizji z wyłączeniem opłaty przygotowawczej w ciągu 6 miesięcy od wystąpienia jednej z czterech obiektywnych okoliczności wskazanych w umowie (§ 3 ust. 39 umowy) (**dowód:** umowa – k. 7-9, plan spłat pożyczki gotówkowej – k. 80-80 v, pełnomocnictwo pracownika banku – k. 83-85).

B. P. (1) nie spłacała pożyczki w sposób regularny i terminowy. Nie wszystkie wpłacone przez nią kwoty zaspokajały wysokość raty. Wpłaty następowały z opóźnieniem (**dowód:** szczegółowe rozliczenie płatności – k. 81-81 v).

W dniu 2 lutego 2015 roku ubezpieczyciel (...) z siedzibą w D., obejmujący ochroną ubezpieczeniową z polisy grupowego ubezpieczenia (...) spłatę ww. pożyczki, otrzymał zgłoszenie zdarzenia ubezpieczeniowego w postaci utraty pracy w wyniku rozwiązania umowy o pracę na czas nieokreślony ubezpieczonej B. P. (1) w dniu 31 sierpnia 2014 roku. Następnie pismami z 23 marca 2015 roku, 27 kwietnia 2015 roku, 28 maja 2015 roku, 19 czerwca 2015 roku i 29 lipca 2015 roku B. P. (1) była informowana przez ubezpieczyciela, że w związku z wniesionym roszczeniem wynikającym ze zdarzenia z dnia 31 sierpnia 2014 roku przyznawano świadczenie z polisy grupowego ubezpieczenia (...) w wysokości po 2853 zł. Kwoty te stanowiły równowartość miesięcznych spłat kredytu za miesiące luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec i lipiec 2015 roku (**dowód:** pisma – k. 138-143).

W związku z brakiem uregulowania przez B. P. (1) zaległości w kwocie 7862,45 zł przez okres przekraczający 90 dni Bank pismem z dnia 12 października 2015 roku wezwał pozwaną do natychmiastowej spłaty zaległych płatności w terminie siedmiu dni pod groźbą wypowiedzenia umowy. Pozwana nie uregulowała zaległości, wobec czego powód wypowiedział umowę pismem z dnia 13 listopada 2015 roku, zobowiązując pozwaną do zwrotu należności głównej wraz z odsetkami, opłatami i prowizjami należnymi Bankowi w chwili rozwiązania umowy, która na dzień 12 listopada 2015 roku wyniosła 117 020,97 zł (**dowód:** wezwanie do zapłaty – k. 89-91, rozwiązanie umowy – k. 86-88).

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg bankowych sporządzonym przez upoważnionego pełnomocnika banku (...) w dniu 1 sierpnia 2016 roku, B. P. (1) z tytułu zadłużenia w rachunku bankowym pożyczki gotówkowej na dzień 1 sierpnia 2016 roku miała zapłacić Bankowi:

- 1) kwotę 111 629,79 zł z tytułu niespłaconej pożyczki wraz z odsetkami umownymi ustalonymi w regulaminie dla pożyczki gotówkowej w wysokości 10% rocznie za okres od dnia 9 listopada 2015 roku do dnia zapłaty, jednak nie więcej niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych;
- 2) kwotę 5311,18 zł tytułem odsetek umownych za faktyczne opóźnienia w spłacie rat kredytu liczonych zgodnie z warunkami regulaminu dla pożyczki gotówkowej w wysokości 10% liczonych łącznie za okres od dnia 24 września 2013 roku do dnia 8 listopada 2015 roku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych do dnia faktycznej zapłaty;
- 3) kwotę 80 zł tytułem opłat manipulacyjnych za czynności windykacyjne związanych z opóźnieniem w spłacie pożyczki oraz opłat manipulacyjnych za obsługę pożyczki naliczonych zgodnie z warunkami regulaminu pożyczki gotówkowej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi dziennie od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych do dnia faktycznej zapłaty (**dowód:** wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) – k. 6).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów prywatnych przedstawionych przez stronę powodową, której autentyczności pozwana nie zdołała zakwestionować, o czym w dalszej części uzasadnienia, a także na podstawie odpisu pełnego KRS powoda (k. 69-75) na okoliczność wykazania należytego umocowania osób działających w imieniu Banku. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia tych dokumentów z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie, dlatego też Sąd utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 31 sierpnia 2016 roku.

Pozwana skierowała pod adresem nakazu zapłaty szereg zarzutów, lecz żaden z nich nie okazał się skuteczny.

W pierwszej kolejności pozwana zarzuciła, że umowa pożyczki była nieważna, a dochodzona wierzytelność nie istnieje. Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość

pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki z dnia 24 września 2013 roku zawarta między powodem a pozwaną ma formę pisemną. Na umowie znajdują się podpisy B. P. (2) i Ł. C. jako pełnomocnika banku. Pełnomocnik banku był należycie umocowany, co jest stwierdzone właściwym dokumentem. Pozwana spłacała pożyczkę przez kilka miesięcy, a później tego zaniechała. Dokonywane przez pozwaną wpłaty na poczet spłaty pożyczki świadczą o tym, że pożyczka została wypłacona pozwanej zgodnie z umową oraz że pozwany przystąpił od realizacji umowy. W przedmiotowej sprawie pozwana nie wykonała swojego zobowiązania wynikającego z zawartej z powodem umowy z dnia 24 września 2013 roku, a powód wypowiedział umowę pożyczki i wezwał pozwaną do zapłaty.

Wobec powyższego nie sposób podzielić stanowiska pozwanej, że zaszły przesłanki nieważności umowy pożyczki. Natomiast należy stwierdzić, że wierzytelność przysługująca powodowi istnieje, jest wymagalna i może być dochodzona w drodze postępowania cywilnego.

Również zarzut nieudowodnienia wysokości roszczenia (zarówno głównego jak i odsetkowego) nie jest zasadny. Zgodnie z art. 485 § 3 k.p.c. sąd może wydać nakaz zapłaty, jeżeli bank dochodzi roszczenia na podstawie wyciągu z ksiąg bankowych podpisanego przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzonego pieczęcią banku oraz dowodu doręczenia dłużnikowi pisemnego wezwania do zapłaty. Wskazać należy, że w niniejszej sprawie obie przesłanki zostały spełnione. Powód złożył zarówno dowód doręczenia dłużnikowi pisemnego wezwania do zapłaty (k. 10), jak również przedstawił wyciąg z ksiąg bankowych podpisany przez upoważnionego pracownika (k. 6, 17). Oznacza to, że w niniejszej sprawie wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w oparciu o załączone przez powoda do pozwu dokumenty było dopuszczalne, a na tym etapie wysokość roszczenia należało w oparciu o treść wyciągu z ksiąg bankowych uznać za dowiedzioną.

Jednocześnie pozwana kwestionując wysokość żądania pozwu, nie wskazała konkretnych zarzutów na potwierdzenie swoich twierdzeń i nie przedstawiła konkretnych dowodów na ich uwierzytelnienie. W tym kontekście należy zauważyć należy, że to na pożyczkobiorcy spoczywa ciężar udowodnienia, iż należność swoją spłacił (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1999 roku w sprawie o sygn. akt II CKN 390/98). Jeżeli więc pozwana miała podstawy do zakwestionowania prawidłowości dokonanych przez Bank wyliczeń, powinna była przedstawić wyliczenia własne, oparte na zgromadzonych przez siebie dokumentach, którymi dysponuje, jako że dokonywała wpłat na poczet spłaty pożyczki. W tym miejscu należy wskazać, iż powód złożył do akt sprawy dane dotyczące spłaty pożyczki przez B. P. (1) oraz przedstawił wyliczenia należnych opłat i odsetek (k. 80-82). Pozwana co do tych dowodów nie sformułowała konkretnych zarzutów (np. o charakterze rachunkowym), a kwestionowała je w ogólności, co jednak nie mogło odnieść skutku w postaci wzruszenia nakazu zapłaty.

Zaznaczyć trzeba, że także zawarte w pozwie żądanie odsetek umownych w wysokości 10% nie przekracza odsetek maksymalnych wynikających z art. 359 § 2¹ k.c. i tym samym należało uznać żądanie ich zapłaty za uzasadnione.

Wreszcie strona pozwana zarzuciła wystąpienie w umowie klauzul niedozwolonych w rozumieniu art. 385¹ k.c. Zarzut dotyczył § 3 ust. 1 umowy uprawniającego bank do podwyższenia oprocentowania określonego w umowie pożyczki gotówkowej na warunkach wskazanych w umowie, a także § 3 ust. 39 umowy uprawniającego bank do zmiany opłat wskazanych w umowie lub tabeli opłat albo wprowadzenia nowych opłat lub prowizji z wyłączeniem opłaty przygotowawczej w okolicznościach podanych w umowie.

Zarzut ten nie miał jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia. Należy bowiem wskazać, że nawet w wypadku spełnienia warunków uznania tych klauzul za niedozwolone (i tym samym niewiążące) nie można byłoby uznać, że wyłączenie ich obowiązywania doprowadziłoby do zmniejszenia zakresu dochodzonej pozvem wierzytelności. Materiał dowodowy w sprawie bowiem nie pozwala na stwierdzenie, że stawka oprocentowania pożyczki lub wysokość opłat w trakcie obowiązywania umowy uległy podwyższeniu w oparciu o kwestionowane klauzule. Strona pozwana na tę okoliczność nie zaoferowała żadnych dowodów. Tym samym nawet, gdyby klauzule te w toku badania incydentalnego okazały się abuzywne, to nie sposób przyjąć, że zawarcie ich w umowie wpłynęłoby obecnie na wysokość czy istnienie dochodzonego roszczenia. W tym zakresie zarzut nie może wpłynąć na ocenę zasadności rozstrzygnięcia objętego

nakazem zapłaty, wobec czego nie występuje potrzeba dalszej jego analizy. Na marginesie tylko należy wskazać, że pozwana swój zarzut, że ww. postanowienia stanowią klauzule niedozwolone, opiera wyłącznie na kontroli abstrakcyjnej, bez odniesienia do własnego, indywidualnego przypadku. Sąd podkreśla jednak, iż samo powołanie się na abuzywność abstrakcyjnej klauzuli zbliżonej do zastosowanej w umowie wiążącej z uwagi na wpisanie jej do rejestru klauzul niedozwolonych w wyniku kontroli abstrakcyjnej nie jest wystarczające do uznania takiego zarzutu. Przepisy postępowania cywilnego nie zwalniają bowiem pozwanych z obowiązku dowodzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Co do podniesionego w piśmie pozwanej z 5 stycznia 2017 roku (k. 95-113) zarzutu abuzywności § 2 ust. 15 umowy, który przewidywał opłatę za ubezpieczenie „(...)” w kwocie 35 280 zł, należy wskazać, że przywołane postanowienie umowne już prima facie nie może być uznane za abuzywne. W ocenie Sądu wykluczone jest zajęcie przesłanki kształtowania praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (art. 385¹ § 1 zdanie pierwsze k.c.). Trzeba bowiem dostrzec, że wstąpienie do ubezpieczenia grupowego (...) było dobrowolne i nie warunkowało udzielenia pożyczki. Ponadto pozwana ostatecznie stała się beneficjentką tego ubezpieczenia, gdyż pięć płatności ratalnych tytułem umowy pożyczki z dnia 24 września 2013 roku zostało dokonane przez ubezpieczyciela z tytułu opłaconej polisy ubezpieczeniowej. Co więcej, pozwana nie powoływała się na domniemaną abuzywność omawianego postanowienia w toku trwania umowy, tj. kiedy korzystała z dobrodziejstwa ochrony ubezpieczeniowej, a kwestię tę podniosła dopiero przy sposobności zaskarżenia nakazu zapłaty wraz z szeregiem innych zarzutów.

Obciążenie pozwanej kosztami procesu było zasadne w świetle art. 98 k.p.c.

Wobec powyższego na podstawie art. 496 k.p.c. w ocenie Sądu należało utrzymać w całości ww. nakaz zapłaty.